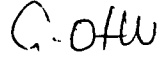

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

2014 yılında özelleştirilen Yeniköy ve Kemerköy Termik Santralleri ile Linyit Maden İşletmesi LİMAK Enerji - IC İÇTAŞ Enerji ortaklığı YK Enerjiye devredilmiştir. Kömür işletme ruhsat alanlarının yüzde 47'si orman alanından ve zeytinliklerden oluşmaktadır. 60 köy kömür işletme ruhsat sahası içinde kalmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü (OGM), gençleştirme planlaması kapsamına alınıp 2019 yılı Endüstriyel plantasyon alanı olarak tanımlanan İkizköy'deki Akbelen Ormanının 740 dönümlük kısmında, açık ocak linyit madeni işletilmesi için 28 Kasım 2020 tarihinde YK Enerji'ye gerekli izini vermiştir. 2043 yılına kadar faaliyetlerine devam ettirmeyi planlayan termik santralin kömür ocağı için İkizköy bölgesinde bulunan Işıkdere, 2018 yılında boşaltılmıştır. Karadam Mahallesi'nin boşaltmaları için 2019 yılında tebligat gönderilmiş, tebligattan sora köylüler yaşam alanlarını terk etmeme kararı almıştır. Maden sahasına dahil edilen Akbelen Ormanında hukuksal süreç devam ederken, Orman Bölge Müdürlüğü ekiplerinin ağaç kesim girişimi 22-23 Nisan 2021 tarihinde köylüler tarafından engellenmiştir. Köylüler ve demokratik kitle örgütleri, 17 Temmuz 2021 itibari ile Akbelen Ormanı içerisine kurdukları çadırlarda; ağaç kesimini engellemek, ormanı, zeytinlik alanlarını, su varlıklarını, meralarını korumak, Anayasanın 56.maddesinde tanımlanan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama haklarına sahip çıkmak için nöbete başlamışlardır.

24 Temmuz 2023 tarihinde saat 05.30'da köylülerin çadırlarda direnerek nöbet tuttuğu alana çok sayıda Jandarma ekibi ve TOMA sevk edilmiştir. Köylüleri ormanlık alandan uzaklaştıran ve barikat kuran jandarma, ağaç kesimini engellemeye çalışan köylülere ve yaşam alanı savunucularına karşı biber gazı ve tazyikli su kullanmış, darp sonucu 4 kişi yaralanmış, 8 kişi gözaltına alınmıştır.

Anayasa'nın 169.maddesi, ormanların korunması ve geliştirilmesi yükümlülüğünü Devlete vermiştir. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre Türkiye'de orman varlığı 23.110.000 hektardır. 6138 Sayılı Orman Kanunu'nda yapılan değişikliklerle orman alanları enerji, maden ve turizm faaliyetlerine açılmıştır. Türkiye Ormancılar Derneğinin hazırladığı

“Türkiye Ormancılığı 2022: Türkiye’de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması” raporuna göre; her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen orman alanlarının 4 katından fazlası ormanlarda maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla yapılan orman tahsisleri nedeniyle yok olmaktadır. 2012 ile 2020 yılları arasında izin verilen ormanlık alan toplam 342.846 hektar alana ulaşmıştır. Aynı yıllar arasında 24.357 yangın çıkmış ve bu yangınlarda toplam 87.342 hektar büyüklüğündeki orman alanı yanmıştır. Türkiye, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Toplantısı’nda (COP26) Ormanlar ve Arazi Kullanımı Üzerine Glasgow Liderler Deklarasyonunu imzalamış, 2030 yılına kadar orman kaybını ve arazi bozulmasını durdurmayı taahhüt etmiştir. Kömürlü termik santraller havayı, suyu, toprağı kirletmekte, ekosisteme ve insan sağlığına doğrudan zarar vermekte, sera gazlarının artan emisyonları nedeniyle derinleşen iklim krizine neden olmaktadır. Yatağan Santrali, toplam kentsel su tüketiminin 7,5 katı; Yeniköy Santrali Milas ilçesinin yıllık kentsel su tüketiminin 2,5 katı su tüketmektedir.

Bu bağlamda;

- 1-Köylülerin ve yaşam alanı savunucularının açtığı dava sürerken, hukuki süreç bitmeden Akbelen ormanında ağaç kesimine başlanmasının gerekçesi nedir? Hukuksuz bir şekilde başlatılan ağaç kesme işini durdurup, 740 dönümlük orman alanında, açık ocak linyit madeni işletilmesi için YK Enerji’ye verilen izni iptal edecek misiniz?
- 2-Akbelen Ormanında açık ocak linyit madeni işletilmesi için izin verilmesinin anayasaya aykırı olduğu, şirketin çıkarları için halkın yaşam alanlarının, orman varlıklarının, tarımsal alanların gasp edildiği iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 3-Bilim insanlarının telafisi imkânsız ekolojik yıkım olarak değerlendirdiği söz konusu projede, nasıl bir kamu yararı gözetilmektedir?
- 4-Termik santrallerin ve kömür madeninin, İkizköy’de tarımsal üretime, su varlıklarına verdiği zararlar nasıl engellenecektir? Yöre halkının mağduriyeti nasıl giderilecektir?
- 5-Taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve mevcut yasalara rağmen İkizköy’de ormansızlaşmaya ve arazi tahribatına neden olacak uygulamalara neden izin verilmektedir? Bu konuda kamuoyu tepkileri neden dikkate alınmamaktadır? Kaç ağaç kesileceği öngörülmektedir?
- 6-Bakanlığınız, faaliyetleri sona erene kadar YK Enerji’ye, ne kadar daha orman alanında açık ocak linyit madeni işletilmesi için izin verecektir?

7-Bakanlığınızın görev alanına giren gıda üretimi, gıda güvenliği toprak, su kaynakları ve biyoçeşitliliğin korunması konularında İkizköy’de yaptığınız bir çalışma var mıdır?

8- İklim krizi ve kuraklık nedeniyle su sıkıntısının bulunduğu Muğla ilinde, termik santrallerin ve kömür madenlerinin su tüketimi dikkat alınmakta mıdır? bu işletmelerin, insan hakkı olan su hakkını gasp ettiği iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?

9-COP26’da imzalanan Ormanlar ve Arazi Kullanımı Üzerine Glasgow Liderler Deklarasyonunu gereği, 2030 yılına kadar orman kaybını ve arazi bozulmasını durdurma taahhüdünüzü yerine getirecek misiniz? Orman varlıklarının etkin bir şekilde korunması ve geliştirilmesi için orman niteliği taşıyan alanlarda, madencilik, enerji, turizm faaliyetlerine ve yapılaşmaya açılmasına izin veren 6138 Sayılı Orman Kanunu’nda düzenleme yapacak mısınız?